

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Petri De Dusburg, Ordinis Teutonici Sacerdotis, Chronicon
Prussiae**

Petrus <de Dusburg>

Francofurti ; Lipsiae ; Regiom. Pruss., 1679

Cap. CIV. De Reformatione pacis inter Fratres & Sambitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11850

ANIMADVERSIO.

(4) Quid eorum temporum Scriptores per dextrarios intellexerint docet nos Auctor Chronicus Colmariensis, qui de Alberto Austriaco agens. *Ex his*, inquit, *armatis centum inermes mille ladi potuerunt, Habebat & multos, qui habebant dextrarios i. e. equos magnos, qui inter equos communes quasi Bucephalus Alexandri eminebant.* Edidit hoc Chronicon Ursitius part. II. Hist. Germ. Verba ipsa reperies fol. 75. Adducit quoque Joannes Gerh. Vossius alia loca, ut ex Walsingamo pag. 237. *Miles intrat armatus insidens dextrarium decentissime phaleratum.* Idem Beka in Andreâ: *Corruit cum dextrario quem in sequentes hostes consequenter occiderunt.* Et in Wilhelmo: *Levitatem sui dextrarii semel & iterum Hollardien. sem transvolavit exercitum.* Sic enim Matthæus Parisiensis ad an. 1241. *Insudebat*, inquit, *equum Nobilissimum dextrarium Italicum.* p. 565. Edit. Gvilelm. Wathii. Est itaque dextrarius equus Nobilissimus, Magnus belloque aptus: Unde autem ejusmodi equus dicatur, non una est sententia. Henricus Bangertus *in not. ad L. V. Chron. Slavici Arnoldi Lubecensis cap. 3.* putat dextrarium dici, quia ejusmodi equus dextrâ ducitur, eam verò originem vocis se ex antiquo quodam Lexico hausisse refert. Est et itaque secundum ejus expositionem dextrarius, *Ein Handpferd.* Joannes Gerh. Vossius putat dextrarium dici à dexteritate. Sed optimè sentire videtur Wilhemus Wathius *in Glossario Matthæo Parisiensis sub juncto*, qui à Gallico vocabulo illud deducit. *Destrier* enim sive *détrier* Gallis (ut olim & Anglis) est *Cheval d' armes*: id est equus bellicus. Nisi forte dicas & hoc Gallicum verbum, deduci à Latino *dextra*.

C A P. CIV.

De-

*Reformatione pacis inter Fratres
& Sambitas.*

Hic

*Poppo de Osterna VI. Magister Gener. Ord. Teutonici.
Helmericus de Reichenberge VI. Mag. Prov. Prussiae.*

Hic & variis afflictionibus Castigati Sambitæ à Domino per manus fratrum & aliorum Christi fidelium non valentes amplius resistere præsentatis filii suis in obsides subdiderunt se iterum fidei Christianæ.

CAP. CV.

De

Recidinatione Sambitarum de territorio Rinovv.

Sed inimicus humani generis Diabolus qui paci fidelium semper invidet & quieti, suggestit his hominibus Sambiaæ qui in territorio Rinovv fuerant constituti, quod in apostasiæ vitium iterum sunt relapsi. Unde ipsi congregati cum Exercitu Castrum Vischusen Episcopi Sambiensis impugnaverunt, in quo nisi duo viri, scilicet unus frater & famulus ejus fuerunt illâ vice. Et ecce mira res, percussi acrisiâ excœcavit eos malitia ipsorum, ut Zonam seu Corrigiam pendentem ante oculos ipsorum non viderunt, quam si cum minimo digito manus suæ traxisserent, dicti Castræ ostium aperuissent, & ipsum per consequens funditus destruxissent, & sic post impugnationem aliqualem infecto negotio recesserunt.

CAPUT CVI.

De

Destructione territorii Rinovv.

Morte habitantium in eo.

Quod cum ad aures fratrum de Kunnigsberg deveniret, indignati ex hoc, congregaverunt cum aliis Sambitis exercitum